

SALAPOLIISI MÄYRÄN KANSSA ETÄNÄ

– VINKKEJÄ ETÄTYÖSKENTELYYN
LASTEN KANSSA

toim. Sari-Anne Paaso ja Pipsa Vario

Pesäpuu on lastensuojelun kehittämissyhteisö, jonka tehtävänä on lisätä lasten ja heidän läheistensä hyvinvointia lastensuojelussa. Toimintamme perustuu vahvaan kumppanuuteen ja tuotamme lasten ja nuorten omiin kokemuksiin perustuvia ja kehittämistyössä syntyviä toimintamalleja, tietoa, materiaaleja ja koulutuksia. Pesäpuun materiaalit tunnistaa rekisteröidystä tavaramerkistä LUPAUS LAPSELLE®. Toimintamme on yleishyödyllistä.

Copyright © 2024 Pesäpuu ry
All rights reserved

Tekstin toimittaneet:
Sari-Anne Paaso ja Pipsa Vario
Piirroskuvat: Ulla Phillips
Taitto: Anu Flinck
Kustantaja: Pesäpuu ry
ISBN: 978-952-7208-93-9

www.pesapuu.fi

LASTENSUOJELUN
KEHITTÄMISYHTEISÖ

SISÄLLYS

1	Etätyöskentelyn etuja ja haasteita	6
2	Lapsen tapaaminen etäyhteydellä	8
3	Salapoliisiryhmä etänä	10
4	Esimerkkejä ryhmäkertoihin	15
4.1	Hoivatien etä-mäyräpäivä teemalla kotikäynti ja vaihtoehtoisesti neuvottelu	15
4.2	Hoivatien ystävänpäivän etä-mäyräpäivä, teemana ystävyys ja koulu	20
4.3	Pesäpuun salapoliisipäivä teemana läheisellä asuminen	24
4.4	Viiden kerran ryhmä Oulun SOS-lapsikylässä	25
5	Materiaaleja ja linkejä	28
6	Liitteet	
	Perhehoitajan tiedote	
	Lapsen kutsu etäryhmään	

SALAPOLIISI MÄYRÄSSÄ ON TAIKAA – MYÖS ETÄNÄ

Salapoliisi Mäyrä on lasten ystävä. Hän tapaa lapsia mielellään ja lapset ilahtuvat hänen tapaamisestaan. Alun perin Salapoliisitoimintaa kehitettiin ryhmämuotoiseksi toiminnaksi. Lapset alkoivat toivoa, että Mäyrä tulisi myös kotikäynneille ja mukaan erilaisiin asiakastapaamisiin, ja niin kehitimme työskentelyä asiakastyöhön yksittäisten lasten tapaamisiin sopivaksi. Nyttemmin Mäyrä on tavannut lapsia myös etäyhteydellä, esim. Teamsin välityksellä.

Meiltä on toivottu opasta siihen, miten Mäyrän kanssa voisi työskennellä etänä. Niinpä aloimme koota yhteen vinkkejä siitä, miten eri puolilla Suomea on kokeiltu ja toteutettu etäyhteydellä niin lasten yksilötapaamisia kuin ryhmämuotoista toimintaa. Tämän oppaan ideoimiseen ovat osallistuneet useat eri Salapoliisitoiminnan ystäväverkostoon kuuluvat tahot. Erityinen kiitos kuuluu Hoivatien aktiivisille ja innovatiivisille Mäyrän ystäville Salla Alilalle, Anu Heikuralle, Anne Kauppilalle, Kaisa Nurmelle ja Pirkko Teirille. He ovat jo useamman vuoden ajan työskennelleet Mäyrän kanssa niin liveinä kuin etänäkin. Haastattelimme myös Oulun SOS-lapsikylän etäryhmiä pitäneitä työntekijöitä Susanna Haapaniemeä ja Teija Rikulaa. He ovat pitäneet onnistuneesti Salapoliisiryhmiä Salapoliisitoiminnan aikuisten oppaan ohjelmarunkoja etätyöskentelyyn muokaten. Lämmin kiitos heillekin. Ilman teitä ei olisi tätä opasta. Kiitos, kun olette antaneet materiaalinne osaksi tätä opasta ja samalla myös muiden hyödynnettäväksi.

Työntekijöiden kokemusten mukaan Salapoliisi Mäyrä on valloittanut myös etänä lasten sydämiä, ja työskentely on toiminut yllättävänkin hyvin.

Antoisia lasten kohtaamisia ja toimivia yhteyksiä!

Sari-Anne ja Pipsa

1 ETÄTYÖSKENTELEN ETUJA JA HAASTEITA

Etätyöskentely ei voi korvata suoraa kontaktia lapseen, mutta voi toimia tukena, kun esimerkiksi välimatkat ovat pitkiä tai työntekijä haluaa ylläpitää kontaktia lapseen tapaamisten välillä. Myös silloin työskentely on todettu toimivaksi, jos lapsi tai joku perheenjäsenistä sairastuu ja muuten tapaaminen peruuntuisi.

Kokemusten mukaan lapsen tapaaminen etänä voi olla myös joissain tapauksissa lapsille kasvokkaista tapaamista mieluisampaa. Ainakin se voi olla heille ihan luonteva vaihtoehto.

Lastensuojelulain mukaan lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on tavattava lasta henkilökohtaisesti. Valvira on ohjeessaan *Lapsen tapaaminen ja osallisuus lapsiperheiden palveluiden sekä lastensuojelun työskentelyn aikana* ottanut kantaa, että lasta tulee tavata kasvokkain ja että etätapaamisiin sisältyy useita riskejä.

*Lapsen kanssa työskentelyssä sosiaalityöntekijän olennainen tehtävä ja vastuu on järjestää riittävästi lapsen henkilökohtaisia, fyysisesti samassa tilassa tapahtuvia tapaamisia (läsnätapaaminen). Valvontaviranomaiset korostavat, että lapsen tapaaminen tulee toteuttaa ensisijaisesti läsnätapaamisena lapsen turvallisuuden ja osallisuuden varmistamiseksi. Lapsen etätapaamisen mahdollisuus tulee arvioida aina tilannekohtaisesti, ensisijaisesti lapsen etu huomioiden. Lapsen tapaamiseen etänä liittyy useita riskejä. Etätapaamisessa ei voida tehdä havaintoja lapsen elinolosuhteista tai kasvuympäristöstä samalla tavalla kuin läsnätapaamisessa. Etätapaaminen ei esimerkiksi sovi tilanteisiin, joissa arvioidaan ja havainnoidaan lapsen elinolosuhteiden turvallisuutta sekä vuorovai-
kutusta lapsen ja hänestä huolta pitävien aikuisten välillä kotona ja kodin ulkopuolella.*

Lähde Valviran ja Avin ohje: Lapsen tapaaminen ja osallisuus lapsiperheiden palveluiden sekä lastensuojelun työskentelyn aikana, 7.6.2024

Mahdolliset haasteet liittyvät erityisesti siihen, onko lapsella aidosti mahdollisuus puhua asioita luottamuksellisesti häiriöttömässä tilassa. Etätapaamisessa työntekijät eivät voi sitä aukottomasti varmistaa. Lapsen tilanteen arviointiin etätapaaminen ei sovi.

Etänä toteutettu tapaaminen voi tuoda myös omat haasteensa lapsen keskittymiseen, mutta toisaalta on hyvä muistaa, että pelko voi olla ensisijaisesti aikuisen omaa ennakkoluuloa. Koska lapset voivat olla tottuneita videopuheluihin, myös etäyhteydellä toteutettu tapaaminen saattaa tuntua heistä luontevalta ja mukavalta tavalta kohdata omaa työntekijää.

MITÄ ETÄTYÖSKENTELEY EDELLYTTÄÄ LAPSEN KANSSA OLEVALTA AIKUISELTA?

Aikuisen tehtävänä on huolehtia, että tapaaminen on häiriöttömässä tilassa, jossa lapsella on turvallista olla ja puhua, ja jossa tietosuoja on huomioitu.

Kuuluvuudet ja yhteydet eivät välttämättä aina toimi, ja kesken tapaamisen voi tulla erilaisia teknisiä haasteita. Siksi on tärkeää, että aikuinen on lapsen saatavilla ja apuna tarvittaessa. Työntekijän on hyvä antaa oma puhelinnumerosa etukäteen tiedoksi, jotta häneen saadaan yhteys tarvittaessa.

“LAPSET JAKSOIVAT YLLÄTTÄVÄN
HYVIN OLLA RUUDUN ÄÄRELLÄ.”

“ETÄTYÖSKENTELEY VAATII
HUOLELLISTA VALMISTAUTUMISTA
JA LAPSEN LÄHIAIKUISEN TUEN.”

“ETÄTYÖSKENTELEY VOI
OLLA LAPSELLE MIELUISAMPI
VAIHTOEHTO.”

VINKKI

Etätyöskentely voi olla muutakin kuin video-puheluita: se voi olla esimerkiksi Mäyrän kanssa käytävää kirjeenvaihtoa tai yhteydenpitoa WhatsApp-viesteinä ja kuvina.

“Meillä Mäyrä lähettää lapsille yhteisiä kuulumiskirjeitä esimerkiksi ennen kesää ja ennen joulua. Kirjeessä voi olla Mäyrän kuulumisia, arvoituksia, tehtäviä ja kysymyksiä lapsille pohdittavaksi. Lapset saavat lähettää Mäyrälle oman vastauskirjeen. Mäyrä saakin ihania kirjeitä lapsilta.”

2 LAPSEN TAPAAMINEN ETÄYHTEYDELLÄ

Ryhmätyöskentelyssä lapsen on mahdollista ottaa Mäyrän kanssa etäisyyttä, yksilötapaamiset ovat intensiivisempiä. Ryhmissä Mäyrän kanssa jutellaan ensisijaisesti Mäyrän elämästä eli ulkoistetaan asian käsittely. Yksilötyössä puhutaan Mäyrän elämästä, mutta lisäksi voidaan puhua lapsen omista kokemuksista, toiveista ja tunteista. Myös yksilötapaamisissa lapsi voi auttaa Mäyrää, mutta halutessaan kertoa omista asioistaan suoraan Mäyrälle.

Milloin yksilötyöskentelyä voisi hyödyntää?

- **Mäyrän esittelyyn ennen tapaamisia/kotikäyntejä/neuvottelua**

Jos työntekijä on menossa kotikäynnille Mäyrän kanssa, Mäyrä voi esittäytyä etänä ennen tapaamista. Tällöin Mäyrä olisi lapselle tapaamisessa jo hieman tuttu. Tämä voi helpottaa lapsen jännitystä ja auttaa häntä valmistautumaan tapaamiseen.

- **Läksyapuna**

Onpa Mäyrä toiminut etäyhteydellä myös läksyapuna ja luku-Mäyränä. Lapsen oli helpompi lukea lukuläksy Mäyrälle kuin aikuiselle.

- **Lapsen ja läheisen videopuheluihin valmistautumisessa**

Mäyrää on käytetty apuna myös valmistautumisessa vanhemman ja lapsen välisiin videopuheluihin. Mäyrän avulla lapsi on totutellut videopuheluun ja lisäksi Mäyrä on rohkaissut lasta yhteydenpitoon.

Lyhyt orientoiva tapaaminen

Tapaamisen kesto 10–15 minuuttia, jos tapaamisen tavoitteena on antaa lapselle vain esimerkiksi tietoa tulevasta kotikäynnistä tai neuvottelusta.

Hyötyjä:

- + Mäyrä tulee lapselle tutuksi.
- + Lapsi saa tietoa tulevasta tapaamisesta ja sen teemasta.
- + Lapsi pystyy etukäteen orientoitumaan työntekijän tuloon, eikä tapaaminen välttämättä jännitä häntä niin paljoa.
- + Työntekijä pystyy valmistelevaan lasta käsiteltävään asiaan/tulevaan tapaamiseen.

Esimerkki tapaamiseen valmistautumisesta:

Mäyrä voi kertoa tulevansa kotikäynnille, työntekijä voi Mäyrän kanssa kertoa tapaamisen tarkoituksen ja kysellä lapsen kuulumisia.

Lapsen oma tapaaminen etänä

Tapaamisen kesto noin 30 minuuttia.

Huom. Etätapaaminen ei voi koskaan korvata lapsen oikeutta kohdata omaa sosiaalityöntekijää kasvotusten.

Lapsen kanssa on käytävä läpi, mitä varten ja mihin tietoa kirjataan sekä kenelle Mäyrän kanssa käydyistä keskusteluista kerrotaan.

Esimerkki tapaamisesta etänä:

Etukäteen:

Lapsen lähiaikuiselle laitetaan tieto tapaamisesta ja pyydetään huolehtimaan etäyhteydestä ja rauhallisesta tilasta. Jos mahdollista, laitetaan myös lapselle tieto tapaamisesta etukäteen.

Tapaaminen:

1. Työntekijä ja Mäyrä esittäytyvät. Myös lapsi saa halutessaan esittäytyä ja kertoa itsestään Mäyrälle sen, mitä hän haluaa.
2. Kerrotaan lapselle, miksi häntä tavataan ja mitä työskentelystä kirjataan lapsen asiakastietoihin.
3. Kysytään lapsen kuulumisia.
4. Toiminnallinen työskentely tapaamisen teeman ja tavoitteen mukaisesti. Vinkkejä työskentelyyn saat ryhmätapaamisten työskentelyistä tai Salapoliisitoiminnan oppaasta.
5. Tapaamisen päättäminen: mitä lapsi haluaisi vielä kysyä tai sanoa Mäyrälle.

Tapaamisten kirjaamisesta

Kirjauksissa tulee selkeästi erottaa Mäyrään liittyvät asiat ja lapseen itseensä liittyvät. Kirjaukset olisikin paras tehdä mahdollisimman pian tapaamisen jälkeen, jotta työntekijä ei tekisi omia tulkintojaan. Tulkintojen tekemisen riskiä pienentää myös lasten ajatusten kirjaaminen mahdollisimman autenttisin lainauksina ja käyttäen samoja käsitteitä kuin mitä lapsi on käyttänyt. Lasta voi pyytää tapaamisen lopuksi kirjoittamaan esimerkiksi chattiin asioita, joita hän toivoisi tapaamisesta kirjattavan.

3 SALAPOLIISIRYHMÄ ETÄNÄ

”Teamsissa on hämmästyttävää ollut se, kuinka lapset jaksavat hyvin olla mukana ja miten keskittyneitä ovat olleet. Tuovat asioita esiin monin tavoin. Ne jotka osaavat kirjoittaa, ovat voineet kirjoittaa chatiin.”

”Lapset voivat kirjoittaa myös chatiin esim. Teams-työskentelyn aikana, jos arastaa oman mikin avaamista ja puhumista tai kirjoittaminen on luontevampi tapa kommunikointiin.”

”Nukketeatteri on ollut aivan huippu juttu, sitä kannattaisi minusta jatkojalostaa.”

”Meidän etäryhmissä olleet lapset ovat käytännössä aina ensin olleet liveryhmässä. Eli Mäyrä ja muut kaverit ovat jollain lailla jo etukäteen tuttuja. Jos näin ei olisi, ajattelisin, että pitäisi alussa käyttää enemmän aikaa tutustumiseen ja Mäyrän tarinaan yms. “

”Olisi hyvä harjoitella Teamsin käyttöä etukäteen, varsinkin jos lapsella haasteita olla koneen äärellä tai se on lapselle uutta tai jos se jännittää.”

”Teamsin elävöittämiseksi olemme askarrelleet tikku-ukkoja, joiden avulla olemme esittäneet esim. nukketeatteria. Mäyrä on tietenkin ollut koko ajan mukana.”

”Haasteena voi olla lapsen keskittyminen, jos kotona samaan aikaan meneillään jotain lasta kiinnostavaa.”

”Teamsissä olemme myös pohtineet teemoja tarkkaan siltä kannalta, etteivät aiheet olisi ”raskaimmasta päästä”, koska lapsen reaktiot ja tuki jäävät lähes täysin sijaisvanhemman vastuulle siinä tilanteessa. Riippuu tietysti, miten paljon lapsi sanallisesti tuottaa muiden kuullen ryhmässä. Niihinhan tietysti me työntekijätkin voidaan reagoida ja jatkaa keskustelua kotikäynnillä.”

Etäryhmän toteuttaminen

Yhden ryhmätapaamisen kesto: 45 minuuttia–1,5 tuntia

Ryhmän keston pituuteen vaikuttaa mm. kuinka monta lasta ryhmässä on, onko kyseessä useamman kerran ryhmä vai kertaluonteinen tapahtuma ja kuuluuko ryhmätapaamiseen yhteinen välipala vai ei.

Jos kyseessä on useamman kerran ryhmä ja lapsia vain muutama, on 45 minuuttia ollut hyvä kesto. Isommalle ryhmälle on toiminut myös 1,5 tuntia, joskus jopa kaksikin tuntia. Pidemmässä tapaamisessa on tärkeää tauottaa työskentelyä; jos tapaaminen kestää yli tunnin, on tärkeää pitää työskentelyn lomassa yhteinen välipalajahetki, taukojumppa ja vessatauko.

Ennen ryhmää:

Aikuisille toimitetaan etukäteen toiminnasta kertova infokirje ja heidän kanssaan käydään läpi, millainen ryhmä on, mitä siellä tapahtuu ja mitä aikuiselta odotetaan. Aikuisille voidaan järjestää myös oma etukäteistapaaminen etäyhteydellä. Malleja aikuisille lähetettävistä etukäteiskirjeistä löydät liitteistä.

Asioita, joita käydään läpi aikuisen kanssa:

- Kerrotaan, millainen lasten tapaaminen on ja mitä aikuiselta edellytetään
- Aikuisilla on hyvä olla tiedossa tapaamisen teema ja aiheet, joita käsitellään. Näin heille ei tule yllätyksiä, jos ryhmäkerta herättää tapaamisen jälkeen lapsessa tunteita tai kysymyksiä.

Myös ryhmässä tarvittava materiaali ja mahdolliset herkut lähetetään/annetaan etukäteen. Etukäteismateriaali voi sisältää esimerkiksi:

- tarvittavat askartelumateriaalit
- salapoliisipassit
- suurennuslasit
- hiukan herkuja ja pillimehut

VINKKI

Jos pidetään useamman kerran ryhmä, niin eri ryhmäkertojen materiaalit on hyvä laittaa erillisiin numeroituihin kuoriin. Kuoret avataan vasta kullakin ryhmäkerralla.

Aikuisen tehtävänä on:

- Valmistella lasta ryhmäntapaamiseen.
- Huolehtia, että tila on rauhallinen ja häiriötön.
- Varmistaa, että tapaamisessa tarvittavat välineet ovat saatavilla, esim. sakset, liima ja askartelualusta.
- Tukea lasta (olla tapaamisen aikana lapsen saatavilla ja apuna tarvittaessa, mutta muuten taustalla).
- Auttaa lasta ryhmän aikana tehtävissä jutuissa, kuten askarteluissa.
- Varata valmiiksi välipala tai laittaa valmiiksi ennakkoon lähetetyt herkut.
- Aikuisia on ohjeistettu pitämään herkuja ja muuta etukäteen lähetettyä materiaalia tallessa tapaamisen alkuun saakka.
- Aikuinen voi ottaa kuvat askarteluista tai muusta työskentelystä, ja lähettää ryhmän vetäjille.

Tietoa lapselle ryhmästä:

Parasta on, jos lapsi pystytään tapaamaan henkilökohtaisesti tai etäyhteydellä ennen ryhmää ja kertoa hänelle kasvatusten, mistä on kyse. Toinen vaihtoehto on, että lapsen lähiaikainen valmistaa lasta ryhmään. Lisäksi lapselle lähetetään ryhmään oma kutsukirje. Kutsukirjeen malli on liitteenä.

VINKKI

Lapsille voi lähettää etukäteen myös omat pehmot eli Mäyrän ystävät, joiden kanssa he pääsevät auttamaan Mäyrää.

Ryhmätapaaminen etänä:

Työntekijöitä on hyvä olla vähintään kaksi. Jos on mahdollista, kolmas työntekijä voi toimia kirjurina, kun kaksi vetää ryhmää.

Alussa:

"Ryhmän aloitukseen ja lopetukseen on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota."

- Mäyrä ja ryhmän vetäjät esittäytyvät.
- Mäyrä toivottaa kaikki tervetulleiksi.
- Käydään läpi Teamsiin tai muun etäyhteyden käyttöön liittyviä asioita: kamerat auki; mikrofoni voi olla kiinni, jos ei puhu; katsotaan yhdessä reagointimerkit ylhäältä (miten voi viitata, peukuttaa jne.); chat; puhelinnumero, jos tulee ongelmia.
- Kerrotaan, mitä tapaamisen aikana tehdään ja käydään läpi aikataulu.

Sopimukset: Sovittavat asiat on hyvä kirjoittaa etukäteen PowerPointille tai käydä ne keskustellen läpi lasten kanssa. Lapsilta kannattaa tarkentaa, haluavatko he vielä lisätä sopimukseen jotain.

Esimerkkejä sopimuksista:

- kamerat pidetään päällä, mutta mikki kiinni, silloin kun ei ole oma puheenvuoro
- chattiin saa kirjoittaa
- ei ole pakko puhua, voi vain kuunnella
- saa pitää hauskaa
- ollaan kaikkien kavereita
- saa sanoa oman mielipiteen
- saa syödä herkkuja

Virittäytymistyöskentely ja lasten esittäytyminen:

- Salapoliisipassien tekeminen. Passit on lähetetty lapsille etukäteen. (Tälle varataan aikaa noin 5 minuuttia.)
- Lapset kertovat vuorollaan salapoliisinimensä ja halutessaan myös omat erikoistaitonsa.

Teematyöskentely:

- Mäyrä juttelee teemasta ja kysyy lapsilta apua. Lapset voivat kertoa tai kirjoittaa chattiin.
- Askartelu
 - Kerrotaan etukäteen, kauanko askarteluhetkeen varataan aikaa. Yleensä noin 20 minuuttia ollut sopiva aika.

- Sovitaan, että kamerat voi olla kiinni askartelun ajan ja ohjeistetaan lapsia avaamaan kamerat, kun kuulevat Mäyrän laulun. Laulu toimii hyvänä merkinä tauon tai askarteluhetken päättymisestä.

Välipala/Herkkuhetki

"Tärkeää muistaa tapaamisen tauottaminen: esim. joku tehtävä/jumppa."

Lopetustyöskentely

- Askartelujen esittely
- Lasten palaute ja toiveet seuraavan kerran sisällöksi
- Loppuleikki/salapoliisitehtävä ja kuunnellaan vaikka Mäyrän rakkauslaulu

"Nukketeatterilla tilanteiden mallintaminen onnistui etänä hyvin. Esimerkiksi kohtaamista oli vaikeaa sanoittaa, mutta nukketeatterin avulla lapset muun muassa hoksasivat, että kohtaamisessa on tärkeää, ettei olla samaan aikaan puhelimella ja kuunnellaan mitä toisella on asiaa."

TYÖNTEKIJÖIDEN HUOMIOITA:

"ANNA LAPSELLE MAHDOLLISUUS OSALLISTUA OMASSA TAHDISSAAN."

"TOISET LAPSET USKALSIVAT OSALLISTUA PAREMMIN KIRJOITTAMALLA."

"LUOTA PROSESSIIN, LAPSET TEKEVÄT JOKAISESTA RYHMÄSTÄ OMANNÄKÖISENSÄ."

4 ESIMERKKEJÄ RYHMÄKERTTOIHIN

4.1 Hoivatien etä-mäyräpäivä teemalla kotikäynti ja vaihtoehtoisesti neuvottelu

Meillä on ollut työntekijöitä kolme. Yksi on tekniikka-apulainen sekä dokumentoija, kaksi ohjaavat tapaamista. Lapsia on kutsuttu noin 23–25, eli kaikki mäyräikäiset lapset on kutsuttu samaan Teamsiin. Yhdellä kerralla oli 10 perheen liittymää. Yhden liittymän takana oli useita lapsia.

Lapsille on lähetetty/työntekijä on vienyt kotikäynnillä etukäteen tarvittavat askartelumateriaalit ja jotain pientä herkkua sekä pillimehun. Paketissa oli kirje, jossa on ohjeet aikuiselle ja lapselle päivää varten.

Alkuosio

(noin 30 minuuttia)

1. Tutustuminen ja alkulämmittelyt

Työntekijä 1 avaa päivän, esittelee itsensä. Neuvotaan Teamsin käyttöä: kamerat auki, mikrofoni voi olla kiinni, jos ei puhu, merkit ylhäältä, voi viitata, voi peukuttaa, chatti... puhelinnumero jos tulee ongelmia.

Kerrotaan päivän dokumentoinnista esimerkiksi näin: *Mäyrä ja Mäyrän työntekijät kirjoittavat Salapoliisipäivän jälkeen muistiin teidän lasten kertomia juttuja. On tärkeää, että teidän ajatukset kirjoitetaan ylös. Kerromme teidän lasten ajatuksia ja salapoliisitehtävien ratkaisuja myös muille aikuisille ja etenkin sosiaalityöntekijöille.*

2. Esittelykierros

Työntekijä 2 ja Mäyrä esittelee itsensä ja antaa vuoron seuraavalle nakkaamalla valitsemaansa henkilöä näkymättömällä ilmapallolla, saippuakuplalla, höyhenellä, pinaattilätyllä, nuolella jne. Kerro kuka olet ja ketä muita on ruudun takana. Esittelyvuoro vaihtuu samanlaisesti itsensä esitelleen henkilön heittäessä valitsemalleen henkilölle haluamansa esineen.

Mäyrä käskee -leikki: Mäyrä aloittaa: kuiskaa työntekijälle ensimmäisen liikkeen, räpytä silmiä, työntekijä käskee taputella käsiä yhteen, lapset käskee vuorotellen. Pyydä lasta kertomaan oma nimi ja mitä tehdään.

Jumppa: Mäyrä sanoo, että Mäyrää jännittää ...Kokeillaanpa lähteekö Mäyrän ja meidän kaikkien jännitys pienellä aamujumpalla. Nouskaahan seisomaan tekin lapset. Mäyrä pyytää mennä kyykkyyyn ja hypätä ylös, tömistellä jalkoja, pyöritellä olkapäitä, ravistele käsiä ja jalkoja. Marsitaan paikallaan. Yltääkö sormet varpasiin, kun seisoo, kurottaa ylös valoa päin. Kurota itseä valoa kohta, Venytykset ylös, hengitys-puhallus. Nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Nyt voi istua omalle paikalle.

3. Päivän ohjelman esittely

- tutustuminen
- sopimukset
- virkamerkit
- kotikäyntiteema
- tauko jossain välissä
- kevätjuhla

4. Sopimukset päivään

5. Salapoliisi Mäyrän laulu + virkamerkit

Ohjeistetaan ottamaan boksista vihreä kortti, jossa on reikä, kaulanauha, salapoliisikortti. Kertoisitteko, minkä nimisiä salapoliiseja on paikalla? Haluatteko yhdessä keksiä Mäyrälle salapoliisinimen?

Kotikäyntiteema

Mäyrä kysyy sosiaalityöntekijältä: Mäyrä on kuullut sellaisen sanan kuin kotikäynti. Mitähän se tarkoittaa? Mitä lapset ajattelevat kotikäynneistä? Ketä teidän perheessä käy kotikäynneillä?

Mäyrä miettii, mitä kotikäynnillä voi tapahtua. Mäyrän sijaisperheeseen on tulossa sosiaalityöntekijä käymään.

- Mikä Mäyrää voisi auttaa, ettei sitä jännittäisi, kun uusi työntekijä tulee kotiin?
- Mäyrää mietityttää, mitä se sosiaalityöntekijä Mäyrän kanssa juttelee.
- Mitä Mäyrä haluaisi, että työntekijä, joka heidän kotonaan käy, tekisi hänen kanssaan?
- Mitä Mäyrä ajattelee, millainen on hyvä sosiaalityöntekijä?
- Mitähän Mäyrä haluaisi kysyä omalta sosiaalityöntekijältään?
- Otetaanko Mäyrän mielipiteet huomioon?

Tehdään yhdessä ohjeet kotikäynnille tulevalle sosiaalityöntekijälle.

Vaihtoehtoinen teema

Neuvottelu: Mäyrä on menossa neuvotteluun, eikä tiedä mitä siellä tehdään. Osaisitko auttaa Mäyrää, onko sinulla kokemuksia neuvotteluista? Mikä Mäyrää voisi auttaa, kun aikuiset puhuu ja päättää ja Mäyrä ei ymmärrä aina mitä on tapahtumassa? Kerrotaankohan siellä vitsejä? Sovitaanko tapaamisista, tehdäänkö suunnitelmia? Millainen neuvottelu olisi Mäyrän mielestä hyvä?

Salapoliisitehtäviä:

Mäyrä kuiskaa työntekijälle:

Kävelkää 5 askelta eteenpäin ja 3 askelta sivulle päin. Päädyttekö samaan kohtaan? Katsokaa, miltä maailma näyttää, kun sitä katsoo ylösalaisin. Mäyrä näyttää mallia. Katsokaa ja laskekaa, montako vihreää esinettä löydätte huoneesta missä olette.

Tauko

5–10 minuutin vessatauko. Musiikki soi, kun tauko loppuu (esim. Mäyrän rakkauslaulu)

Kotikäyntikoneen rakentaminen (noin 25–30 minuuttia)

20 minuuttia: Lähetetty materiaaleja etukäteen ja ohjeistettu, että omia askartelumateriaaleja voi myös käyttää. Rakentakaa sosiaalityöntekijän ja lapsen apukone. Mihin lapsi tarvitsee kotikäyntikoneelta apua? Mihin sosiaalityöntekijä tarvitsee apua?

Annetaan aikaa rakentaa koneita. Kerrotaan, että tullaan takaisin, kun Mäyrän laulu alkaa soimaan.

15 minuuttia: Käydään läpi, minkälaisia koneita askarreltiin, lapset esittelevät. (Pyydetään kuva koneista WhatsAppiin.) Mäyräkin rakentaa oman koneen ja esittelee sen lapsille.

Vaihtoehtoinen teema: Neuvottelu. Silloin voidaan rakentaa Neuvottelukone, joka auttaa Mäyrää neuvottelussa.

Tauko

Kevätjuhla (noin 30 minuuttia)

Aloitus

Tervetuloa Mäyrän kevätjuhlaan. Mitä teidän mielestä kevätjuhlassa pitäisi olla? Mäyrän mielestä kevätjuhlaan kuuluu ainakin herkut, runo ja yhteislaulu ja ihanaa olisi, jos joku esittäisi jotakin.

Askarrellaan kevätjuhlakruunut ja puhalletaan ilmapallot.

Samalla jutustellaan, minkälaisia kesälomasuunnitelmia lapsilla on. Mikä on kivaa kesässä? Mäyrä tykkää omista kavereistaan ja me tykkäämme leikkiä ja tehdä kaikenlaista. Mitä sinä tykkäät tehdä kavereidesi kanssa kesällä? Mistä jäätelöstä tykkäätte? Mitä on kiva tehdä, kun aurinko paistaa? Mistä kesän marjoista tykkäätte? Mäyrä tykkää vadelmista :) Onko joku taito, mitä aiot opetella kesällä? Mäyrä aikoo opetella hyppynarulla hyppimistä ja uimista. Osaatteko te uida? Mikä on parasta kesäruokaa?

Esitykset

Mäyrä esittää kuiskaamalla runon

*Mukava Mäyrä metsän luona.
Tonkii maata, maistuu muona.
Mukava Mäyrä paiskaa tassua.
Kissan kanssa superhassua*

Pyydetään muita esityksiä lapsilta

Lisäksi, jos ehditään, mennään metsäretkelle Mäyrän kanssa (Mäyrän kevätjumppa): työntekijä lukee, toinen työntekijä näyttää Mäyrän kanssa mallia.

Mäyräjumppa

Aurinkoisena kevätpäivänä Mäyrä halusi lähteä retkelle. Herätessään hän venytteli makoisasti raajojaan joka ilmansuuntaan. Aurinko paistoi, joten Mäyrä ei laittanut takkia päälleen. Ulos päästyään hän huomasi, että tuuli oli kova ja kylmä, Mäyrää alkoi hyttysyttää. Hän ravisteli itseään, hieroi käsivarsiaan, hyppeli paikallaan ja puhalteli nyrkkeihinsä. Aurinko paistoi silmiin, ja hän siristeli niitä. Naamaakin palelee, joten Mäyrä ilmeilee ja irvistelee, että kuonokin lämpiäisi. Mikä tuolla näkyy? Katso, kauempana näkyy suuren kiven päällä joku suuri möykky! Mäyrä lähtee kohti kiveä, edessä on suuri oja, jonka yli hän harppaa iisolla askeleella. Sitten edessä on vielä suuri kaatunut puunrunko, jonka yli hän kiipeää. Lopulta hän pääsee ison kiven luo, ja kiipeää sen päälle.

Oijoi, möykyn arvoitus ratkeaa: ison kiven päältä löytyy kasa kiviä, joita Mäyrä innostuu heittelemään läheiseen lampeen.

Mäyrä istahtaa kivelle ja huokaisee nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Sulkee silmät hetkeksi ja hengittää nenän kautta sisään ja suun kautta ulos. Tullaan sitten takaisin Mäyrä etäpäivään.

Loppusanat

Kiitokset, palautelomakkeen ohjeistus ja täyttäminen

*Ihanaa, ihanaa kesä voi alkaa,
Nurmikolle näyttää voi paljasta jalkaa
kesän taika
onnen aika
pääsen uimahyppyjä tekemään ja kaveria nenäkkäin näkemään.*

TYÖKALUPAKKI

Jos aikaa menee suunniteltua vähemmän johonkin teemaan, otetaan täältä lisäohjelmaa

***Taukojumppa**

Nosta peukku, jos sulla on lemmikki.
Pyörittele olkapäitä, jos tykkäät kouluruuasta.
Irvistä, jos olet nauranut tänään.
Jos nukuit hyvin, sulje silmäsi
Nouse seisomaan, jos harrastat jotakin ja esitä se pantomiimina.

***Mäyrän sanomien esittelyä, Mäyräpäivien muistelua**

***Salapoliisitehtäviä:**

Keksi joku salapoliisitaito ja näytä se pantomiimina ilman sanoja. Keksiikö muut mikä tämä taito on?
Löydättekö huoneesta 3 asiaa, jotka ovat yhtä vihreitä kuin Mäyrän pinaattiletut?

***Mäyrän lisäkysymyksiä:**

Mäyrää pitäisi auttaa unelmoimaan. Mitä unelmia Mäyrällä voisi olla?
Nimeä kolme Mäyrälle tärkeää asiaa kotona.
Kuka huolehtii Mäyrän ruuasta, rahasta, vaatteista?
Mäyrä toivoo, että jokaisella lapsella olisi aikuinen, jolle lapsi voi kertoa asioistaan.
Kenelle Mäyrä voi kertoa, jos joku asia mietityttää? Minkälaisiin asioihin Mäyrä toivoo apua? Mitkä asiat ovat Mäyrälle tärkeitä uudessa paikassa? Kerro 3 asiaa.
Montakohan kotia Mäyrällä on? Miten aikuiset voivat helpottaa Mäyrän oloa uuteen asuinpaikkaan muuttaessa?

4.2 Hoivatien ystävänpäivän etä-mäyräpäivä teemana ystävyys ja koulu

Lapsille on lähetetty etukäteen askarteluun tarvittavat materiaalit, ohje aikuiselle ja lapselle Teamsiin liittymisestä ja päivän ohjelma.

Tervetuloa ja alkusanat

Dokumentoinnista ja Instagram-päivityksestä kertominen. Neuvotaan Teamsin käyttöä: kamerat auki, mikrofoni voi olla kiinni, jos ei puhu, reaktiomerkit ylhäältä, voi viitata, voi peukuttaa, chatti... Työntekijän puhelinnumero, jos tulee ongelmia.

"Hankimme tapahtumaa varten "esiripun", jonka aukosta iltaa juonnettiin. Läppäriin kamera kuvasi. Toinen läppäri oli sivummalla kolmannella työntekijällä käytössä dokumentointiin, sekä chatin, että käytetyn ajan seuraamiseen."

Ystävänpäiväteemainen esittelyleikki

Työntekijä esittelee ensin itsensä, siirtää vuoron seuraavalle työntekijälle. Nimellä kysytään jokaiselta lapselta erikseen, Mäyrä ohjaa esittelyä. Mäyrä pyytää kertomaan oman nimen ja mitä haluaisit antaa ystävälle lahjaksi, tai mitä haluaisit tehdä hyvän ystävän kanssa.

Jutustelua: Mikä on ystävänpäivä? Mitä Mäyrä ajattelee ystävänpäivästä?

Mäyrä lausuu lapsille jonkin ystävänpäivärunon.

Hyvän ystävän taulun teko

(15 minuuttia + 20 minuuttia)

Otetaan esiin kartonki. Halutessaan siitä voi tehdä sydämen muotoisen. Voi piirtää tai kirjoittaa millainen on hyvä ystävä. Voi koristella oman mielen mukaan. (Kartonkia, post-it -laput ja tarrat lähetetty ennakoon.)

Lapset lähettivät teoksestaan kuvan Mäyrälle WhatsAppissa.

Tekemiseen aikaa noin 15 minuuttia, Mäyrän rakkauslaulu kutsuu takaisin.

Ystävänpäiväkortit käydään läpi, jokainen saa halutessaan esitellä oman teoksensa. Samalla jutellaan: Millainen on hyvä ystävä? Mitä mukavaa voi ystävän kanssa tehdä? Lapset vastaavat avaamalla mikin tai chatissa, noin 20 minuuttia.

Ystävänäpäiväjumppa

(5 minuuttia) työntekijä lukee, muut jumppaavat

Mäyrä valmistautuu ystävänäpäiväretkelle.

Kurota yläkaapista reppua, mutta se on liian kaukana etkä saakaan sitä otettua.

Koita, jos saat sen toisella kädellä. Kurota, kurota toisella ja toisella kädellä.

Eikö vieläkkään onnistu? Nouse varpaillesi ja kurota vielä.

Hyppää tasajalkaa kurkatakseksi yläkaappiin, no onko se reppu siellä? Hyppää tasajalkaa uudelleen oikein, oikein korkealle ja nappaa reppu kaapista. Huh, nyt taisi onnistua.

Laita reppu lattialle ja katso onko jääkaapin alahyllyllä eilen tekemäsi eväät. No ei ne olleetkaan, mene ihan kontalleen ja katso alahyllylle tarkkaan. Siellähän ne eväät ovatkin ja laita ne reppuun.

Sujauta sitten reppu selkään, pipo päähäsi, takki ja toppahousut yllesi sekä kengät jalkaasi. Äläkä unohda käsineitä sekä kaulaliinaa!

Viimeinkin päästään lähtemään retkelle! Yön aikana satanut lumi on kasaantunut oven eteen, et saakaan sitä auki! Työnnä olkapäälläsi sitä lujaa. Avaa raskas ovi ja sulje raskas ovi perässä huolellisesti kiinni.

Jumppatarina jatkuu seuraavalla sivulla »

Lähde hypellen vuorotahtia tuttua polkua metsään. Ihana aurinko paistaa ja lumihanget kimmeltävät, kuin siinä ollen miljoonia pieniä timantteja.

Kiipeä suuren lumipenkan yli. Harpo oikein isoja askeleita lumihangessa. Olet menossa omaan salapaikkaan. Harpo, koska lumi upottaa. Huh, tuollapa se piilopaikka onkin, onpas lunta satanut paljon ja joudut konttaamaan suuren kuusen oksien alle.

Kiipeä oksan haarukkaan ja istahda siihen mukavasti istumaan ja nauttimaan retkieväistä. Mieti, mitä eväitä sinulla on mukana. Mieti, miltä ne maistuvat.

Piilopaikassa tuuli lempeästi heiluttelee oksia, mutta se ei häiritse sinua. Kuusi hiukan huojuu ja sinä siinä mukana. Keinuta itseäsi kuusen tahdissa hiljaa. Keinuta itseäsi hiljaa. Voit sulkea silmäsi hetkeksi. Huojuta itseäsi kuusen tahdissa hiljaa... keinuta hiljaa... sulje silmäsi.

Vedä hitaasti happea nenän kautta sisään ja päästä happi hiljaa suun kautta ulos... Nenän kautta sisään...hitaammin suun kautta hitaasti ulos. Huomaa kuinka kuusi tuoksuu ihanasti. Siinä on oikein mukavaa olla tuulen suojassa, siihen on mukava jäädä... Voit pikkuhiljaa avata silmäsi ja tulla takaisin Teamsiin.

Nukketeatteri

(20 minuuttia)

Mäyrän ensimmäinen koulupäivä uudessa koulussa; uusia kavereita, uusi opettaja

Kun Mäyrä muutti uuteen asuinpaikkaan, hänen piti mennä myös uuteen kouluun. Se jännitti kovasti. Mäyrää pelotti, mitä muut sanovat ja saako kavereita. Sijaisäiti rohkaisi Mäyrää aamulla olemaan oma itsensä ja menemään juttelemaan uusille kavereille.

Rehtori Lambinen: *Hei, tervetuloa kouluun Mäyrä. Lapset tässä on uusi oppilas: Mäyrä*

Uudet kaverit: *Mistä olet muuttanut ja missä nyt asut? Miksi olet muuttanut, miksi et asu omien vanhempien kanssa?*

Mäyrä kääntyy lasten puoleen: *Aina en oikein tiedä, mitä heille vastaisin... Kysytään lapsilta: mitä Mäyrän olisi hyvä kertoa uusille kavereille?*

Juttele yhdessä aikuisen kanssa, millaisia asioita haluat itsestäsi toisille lapsille tai aikuisille kertoa. Lisäksi voitte miettiä, miten voit vastata kavereidesi esittämiin kysymyksiin. Sinun ei tarvitse kertoa heille sellaista mitä et halua. Minkälaisista asioista ei kannata välttämättä kertoa kaikille?

Mäyrä kertoo esimerkin. Mäyrä kertoo vain lähimmille ystäville siitä, miksi ei asu omien vanhempien kanssa. Kelle sitten voisi kertoa näistä asioista? Mäyrä juttelee näistä asioista sijaisvanhempien, oman sosiaalityöntekijän ja ohjaajan kanssa. Mäyrä voi kysyä aikuiselta neuvoa, mitä voisi puhua.

Lapset voivat asua erilaisissa perheissä, adoptioperheissä, sijaisperheissä, kahden aikuisen perheessä, yhden aikuisen perheessä, mummolassa... missä muualla?

Minkälaisia perheitä sinä tiedät? Missä muualla voi asua kuin omien vanhempien luona? Mietitään vastausta yhdessä lasten kanssa.

Mitä voi vastata kysymyksiin, miksi ei asu omien vanhempiensa kanssa? Miten neuvoisitte Mäyrää?

Keksitäänkö yhdessä muitakin tilanteita, mitä Mäyrälle voisi tapahtua koulussa? Mitä voisi tehdä uusien kavereiden kanssa välitunnilla?

Loppujutut; Herkkujen syöntiä, juttelua, pyydetään lapsia kirjoittamaan Mäyrälle terveisiä (noin 30 minuuttia)

Palautteen kerääminen

Pyydetään lapsilta palautteet suullisesti, reaktiolla ja chattiin; hymiö/teksti/gif

Musiikkia: esim. Salapoliisi Mäyrän rakkauslaulu

Hei hei, oli kiva nähdä!

4.3 Pesäpuun Salapoliisipäivä teemana läheisellä asuminen

Pesäpuun etä-Salapoliisipäivän teemana oli läheissijaisvanhemmalla/läheisellä asuminen. Etäryhmään osallistuivat myös lasten läheissijaisvanhemmat. Aikuisille pidettiin etu- ja jälkikäteen omat tilaisuudet.

Mäyrä toivottaa tervetulleeksi ja esittäytyy

- Käydään nimikierros ja kerrotaan oma salapoliisitaito (lapsi ja läheinen)
- Avataan yhdessä lapsille etukäteen lähetetty paketti: tutkitaan yhdessä mitä löytyy, t-paidat päälle, suurennuslasit esille
- Tehdään salapoliisitehtävä (tehtäviä löytyy esim. Salapoliisi Mäyrän auttamispelistä)

Mäyrän tarinan esittely ja tarina

- Mäyrä muuttaa toiseen kotiin, jossa on turvallista. Tässä kohtaa voidaan katsoa Mäyrä esittäytyy -video YouTubesta.
- Kysymys lapsille: Millaiseen paikkaan Mäyrä muutti? Kuiskaa aikuiselle. Juttelua.

Toiminnallinen osuus

- Rakenna Mäyrälle koti.

Välipala

- Herkut paketista ja syödään omaan tahtiin ja tehdään joku salapoliisitehtävä.

Purku

- Esitellään kodit: millainen on paikka, jossa Mäyrä asuu; keitä muita siellä asuu; mitä tärkeitä paikkoja/asioita on kodissa jne.

Lopetus

- Mäyrä kiittää yhteisestä päivästä.
- Lapset sanoo/kysyy jotain Mäyrältä, jos haluaa.
- Lopuksi kuunnellaan yhdessä Mäyrän Tärkeiden asioiden laulu.

Lue lisää:

https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2021/06/Salapoliisiuutiset_2_2021.pdf

4.4 Viiden kerran ryhmä Oulun SOS-lapsikylässä

Oulun SOS-lapsikylän ryhmässä osa tapaamisista on ollut livenä, vähintään viimeinen tapaaminen kasvotusten yhteisen juhlan merkeissä. Ideaalisti myös ensimmäinen tapaaminen olisi livenä. Muut ryhmäkerrat ovat olleet etänä. Viimeiseen tapaamiseen kutsutaan mukaan koko lapsen perhe.

Etukäteisvalmistelut

- Aikataulun suunnittelu
- Sisällön & materiaalien suunnittelu
- Materiaalien hankinta & ohjeen laatiminen
- Sisällön, ohjeiden ja materiaalien toimittaminen perheille

Ryhmään kutsuminen

- Jokainen lapsi saa ryhmään henkilökohtaisen kutsun, joka sisältää ryhmän aikataulun, sisällön, ohjeistuksen sekä materiaalit.
- Ryhmään kutsutaan ensisijaisesti sellaiset lapset, jotka eivät ole aiemmin käyneet ryhmässä.
- Ohjeistuksessa kerrotaan tarkasti, mitä välineitä kullakin kerralla tarvitaan, jotta materiaalit voidaan katsoa yhdessä aikuisen kanssa valmiiksi ennen ryhmää.

Aikataulutus

- 5 tapaamista noin joka toinen viikko. 1–2 tapaamista kasvotusten ja loput etäyhteydellä. Ensimmäinen tapaaminen on hyvä järjestää kasvotusten, jolloin toisiin tutustuminen on helpompaa ja ryhmäläiset tulevat toisilleen tutuiksi.
- Yksi etätapaaminen kestää noin 45 minuuttia. Kasvotusten järjestettävät tapaamiset ovat kestoltaan 2–3 tuntia.
- Etäryhmä kokoontuu koulun jälkeen siten, että lapset ehtivät rauhassa syödä kotona välipalan ennen ryhmän alkamista.

Ryhmän sisältö

- Etätapaamiset sisältävät keskustelua, toiminnallista tekemistä sekä lauluja/ videopätkiä, jotka ohjaaja jakaa lapsille Teamsissa.
- Jokaisen tapaamisen lopuksi lapset saavat tehtäväksi kotitehtävän, joka käydään yhdessä läpi seuraavalla tapaamisella.
- Aihesisältöinä ryhmässä on käsitelty muun muassa elämän tärkeitä asiat & koti, yhteydenpito & tapaamiset ja unelmat & toiveet.
- Toiminnallisina tehtävinä on ollut esimerkiksi huolipussi, auttamiskone ja unelmapalapeli.

- Viimeisellä tapaamisella juhlitaan Mäyrää ja ryhmän päättäjäisiä. Lapset saavat todistuksen kerhoon osallistumisesta. Kalenterivuoden teemajuhlia hyödynnetään juhlien toteutuksessa (vappu, jouluku, pääsiäinen).

Ohjeistus

- Lapsen on hyvä harjoitella Teams-sovelluksen käyttöä yhdessä aikuisen kanssa ennen ensimmäistä etätapaamista. Aikuisen on hyvä ohjeistaa etukäteen lapselle, miten mikrofoni laitetaan auki/kiinni ja miten äänenvoimakkuutta säädetään.
- Ohjeistus pitää sisällään jokaisen tapaamiskerran tarkan sisällön sekä tarvittavat materiaalit.

Materiaalit

- Materiaalit toimitetaan perheisiin joko henkilökohtaisesti tai postitse.
- Materiaalit & ohjeistukset jaetaan kirjekuoriin ja numeroidaan ryhmäkertojen mukaan. Tämä helpottaa oikeiden materiaalien esille ottamista.
- Jokainen lapsi saa materiaalien mukana oman pehmolelun, Mäyrän ystävän, jota hyödynnetään etätyöskentelyssä.

Erityistä huomioitavaa

- Lasten keskittymiskyky etätyöskentelyyn on rajallista.
- Lapsimäärä on hyvä pitää melko pienenä (2–4 lasta), jotta työskentely onnistuu.
- Lapsen erityiset haasteet/henkilökohtainen tilanne on huomioitava työskentelyssä. Työskentelyä räätälöidään tarvittaessa lapsen tilanteeseen ja tarpeisiin sopivaksi (esimerkiksi yksilötyöskentely).

LASTEN PALAUTETTA SOS-LAPSIKYLÄN JÄRJESTÄMISTÄ ETÄRYHMISTÄ:

”ASKARTELU OLI MUKAVINTA.”

”HALUAISIN KÄYDÄ
MÄYRÄKERHON UDESTAAN!”

”KAIKKI OLI HAUSKAA!”

”ETÄNÄ TYÖSKENTELY
OLI HELPPOA!”

”MÄYRÄRYHMÄ OLI
KIVA JA VIIHDYTTÄVÄ!”

SALAPOLIISI MÄYRÄN KERHO

ENSIMMÄINEN TAPAAMISKERTA

**Aiheena
tutustuminen ja
uudet kaverit**

- Salapoliisi Mäyrä esittäytyy
- Salapoliisi Mäyrän laulu (Youtube)
- Tutustumisleikki
- Salapoliisi Mäyrän virkamerkkien askartelu

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 1

Mene luontoon ja tutki sitä suurennuslasilla. Millaisia eläimen jälkiä löydät? Voit ottaa niistä kuvan tai piirtää jäljet paperille.

TOINEN TAPAAMISKERTA

**Aiheena
elämän tärkeät
asiat ja koti**

- Salapoliisitehtävä 1:n läpikäynti yhdessä
- Pohjustus tapaamiskerran aiheeseen
- Tärkeiden asioiden laulu (Youtube)
- Askartelu: tärkeiden asioiden talo
- Pohdintaa kahden kodin teemasta

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 2

Etsi viisi eroavaisuutta (moniste). Voit käyttää apunasi myös suurennuslasia.

KOLMAS TAPAAMISKERTA

**Aiheena
yhteydenpito ja
tapaamiset**

- Laulu ikävästä (Youtube)
- Askartelu: auttamiskone
- Keskustelua: Millä tavoin sinä voit pitää yhteyttä sinulle tärkeisiin ihmisiin? Millainen olisi kiva tapaaminen? Kenelle sinä voit kertoa, jos tapaamiset eivät ole turvallisia?
- Askartelu: huolipussi

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 3

Lue yhdessä aikuisen kanssa "Isot tunteet tulevat ja menevät" -kirja. Tee "ikävän helpotuksen kaappi" -moniste.

NELJÄS TAPAAMISKERTA

**Aiheena
elämän unelmat
ja toiveet**

- Salapoliisitehtävä 3:n läpikäynti yhdessä.
- Keskustelua: Mitä sinä toivot? Mistä sinä unelmoit?
- Askartelua: unelmapalapeli & kehulaatikko

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 4

**Kehulaatikon
käyttöönotto perheessä.
Kirje Mäyrälle.**

VIIDES TAPAAMISKERTA

**Mäyrän juhlat
Vihannissa**

- Kootaan ryhmäläisten kanssa yhteen, mitä tapaamiskerroista on jäänyt mieleen
- Salapoliisi Mäyrän diplomit jokaiselle ryhmäläiselle
- Pipareiden koristelua & jouluista askartelua
- Glögiä & joulutorttuja ja pipareita

5 MATERIAALEJA JA LINKKEJÄ

Tikku-ukkohahmot

<https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2024/12/Salapoliisi-Mayra-tikkuelainhahmot-A4.pdf>

Salapoliisi Mäyrän sisäbingo

<https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2024/12/Mayran-sisa-bingo.jpg>

Juhlakruunut lapsille

https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2024/12/Juhlakruunu_tulostettava.pdf

Salapoliisipassit

https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2024/10/aseointi_passit2_Lapsen_pieni.pdf

VÄRITYSKUVIA:

Mäyrä ja pupu

https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2023/03/Varityskuva_Mayra-ja-pupu-scaled.jpg

Mäyrä ja ilmapallot

<https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2022/03/Varityskuva.pdf>

Mäyrä ja rakkaus

https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2023/03/Varityskuva_Rakkaus-scaled.jpg

VIDEOT:

Salapoliisi Mäyrä esittäytyy <https://youtu.be/ULZ2f3IDgLc?si=yh-FQ-CjkiR1uHA5>

Salapoliisi Mäyrän musiikkivideot:

Salapoliisi Mäyrän laulu https://youtu.be/F_yhwDfw4D4?si=0FYr3MVN-tE4WkuQ

Tärkeiden asioiden laulu https://youtu.be/ADfeTEf62c0?si=Or61TVD_tyzXhwn2

Salapoliisi Mäyrä – laulu ikävästä <https://youtu.be/NlnqVFLy4pk?si=x6J5dYD4JTBa-gtE>

Salapoliisi Mäyrä – laulu rakkaudesta <https://youtu.be/NOeScXxfsq4?si=gkZC3SB2EqRhZGO7>

Lapsen oikeus huolenpitoon/ Mitä tarkoittaa, että lapsista pidetään huolta?

<https://youtu.be/-GScRCIpZ8M?si=s6PjOR0j7Kx74qTa>

Lapsen oikeus turvallisuuteen/ Mitä tarkoittaa, että on turvallista?

<https://youtu.be/XWJjVXb3bLw?si=3RjOVtDfqedwYIHvI>

Lasten ajatuksia rakkaudesta

<https://youtu.be/y75uGylgyQg?si=D6Sbmsna3I9D-6hW>

Salapoliisitoiminnan oppaassa aikuisille on ideoita ryhmiin.

Materiaalia voi soveltaa myös etätyöskentelyssä. Opas uudistetaan vuonna 2025.

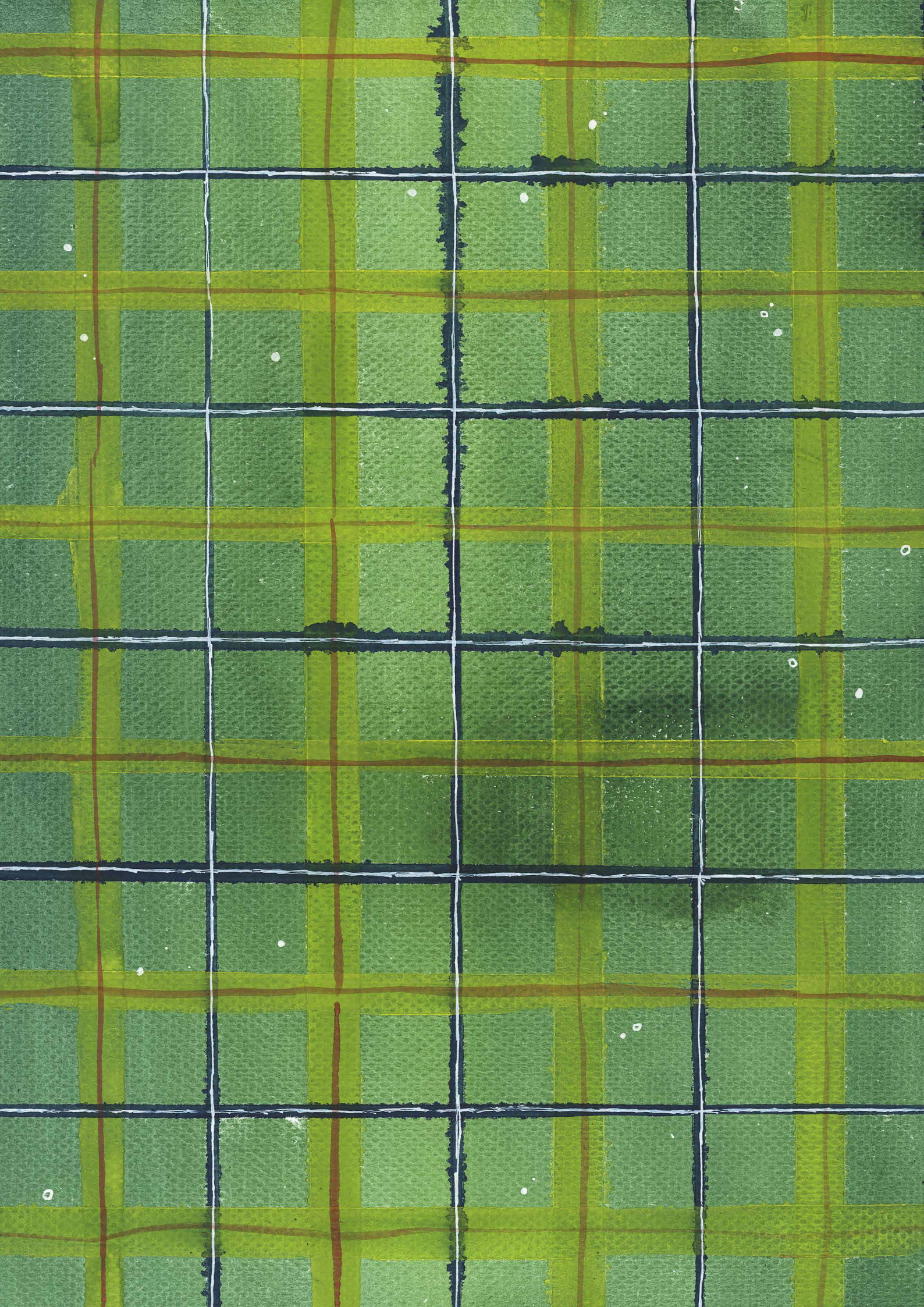
<https://verkkokauppa.pesapuu.fi/product/15/salapoliisitoiminnan-opas-aikuisille>

LIITTEET

Perhehoitajan tiedote

Lapsen kutsu etäryhmään

SALAPOLIISI MÄYRÄ -ETÄTAPAAMISET

ohjeistus perhehoitajalle

Salapoliisi Mäyrän tapaamiset toteutuvat Teams-yhteydellä. Lapsen kanssa on hyvä etukäteen tutustua Teamsiin, jotta etäyhteydellä työskentely tuntuisi mahdollisimman luontevalta.

Lapset ovat saaneet etukäteen paketin, josta löytyy jokaiselle tapaamiskerralle oma numeroitu kirjekuori. Alla olevasta ohjeistuksesta näette kunkin tapaamiskerran aiheen, tarvittavat välineet, sekä annetun kotitehtävän.

1.Tapaaminen: Tutustuminen ja uudet kaverit

KESKIVIIKKO 1.11.2023 KLO 15-16

Lapset tarvitsevat tapaamiselle Mäyrän materiaalien mukana lähetetyn pehmoeläimen, sakset, sekä kyniä (kirjoittamiseen & värittämiseen).

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 1:

Mene luontoon tutkimaan, löydätkö luonnosta eläinten jälkiä. Voit ottaa kuvan jäljestä tai piirtää sen seuraavaa kertaa varten. Kuka jäljet on jättänyt? Voit käyttää apuna suurennuslaseja, jotka löytyvät paketista. Voit ottaa salapoliisitehtävään myös ystäväsi mukaan. Minkälaisia mielenkiintoisia asioita löydätte luonnosta?

Tapaamiskerta 2: Elämän tärkeät asiat ja koti

KESKIVIIKKO 8.11.2023 KLO 15-16

Lapset tarvitsevat tapaamiselle viime kerralla annetun salapoliisitehtävän kuvat/piirustukset, sakset, liiman, sekä värikyniä.

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 2: Etsi tehtävästä viisi eroavaisuutta? Voit käyttää apuna suurennuslasia, vieläkö se on sinulla tallessa?

Tapaamiskerta 3: Yhteydenpito ja tapaamiset

KESKIVIIKKO 15.11.2023 KLO 15-16

Lapset tarvitsevat tapaamiselle sakset, liimaa & tusseja/värikyniä.

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 3: Lue yhdessä aikuisen kanssa ”Isot tunteet tulevat ja menevät” kirja. Voit myös vaihtoehtoisesti katsoa sen [Isot tunteet tulevat ja menevät – kuvitettu äänikirja – Suojellaan Lapsia](#) sivulta

Ikävän helpotuksen kaappi -tehtävä.

Tapaamiskerta 4. Unelmat ja toiveet

KESKIVIikko 29.11.2023 KLO 15-16

Lapset tarvitsevat tapaamiselle kuulakärkikynän, tai jonkun muun kynän, joka pysyy kiiltävässä pahvissa (esim. permanent tussi), sakset, liiman, sekä värikyniä. Lisäksi tarvitaan auttamiskoneesta jääneet askartelutarvikkeet.

SALAPOLIISITEHTÄVÄ 4: Jätä oma kehulaatikkosi näkyvälle paikalle. Pyydä läheisiäsi kirjoittamaan kehuja ja laittamaan ne laatikkoon. Jätä myös omat kehusi laatikkoon perheenjäsenistä, jolloin he tulevat iloisesti yllättymään. Käykää kehut yhdessä läpi.

Halutessa voit kirjoittaa kirjeen/sadun Salapoliisi Mäyrälle ja kertoa vaikka siitä mitä tykkäsit tavata Mäyrää etäyhteydellä. Voit tuoda kirjeen Mäyrän juhliin, jotka vietetään 8.12 klo 16-18.

Tapaamiskerta 5. Salapoliisi Mäyrän JUHLAT!

PERJANTAI 8.12.2023 KLO 16-18 LIVENÄ VIHANNISSA

Tervetuloa juhlimaan!

Lapsi tarvitsee juhlaan Salapoliisi Mäyrän suurennuslasin.

Tarjolla on pientä jouluisia purtavaa ja yhdessä puuhastelua

Juhliin saa halutessaan pukeutua jouluisesti

Hei Salapoliisiystäväni!

Tässä on sinulle Ystävänpäivän Salapoliisipäivään tarvittavaa materiaalia. Toivoisin, että sinulle tärkeä aikuinen säilyttäisi nämä tavarat sinne saakka. Voit kuitenkin vähän kurkata, mitä kassi sisältää, jos et millään malta odottaa 😊

Salapoliisipäivän aikana askartelemme yhdessä. Varaa askartelua varten lähellesi sakset ja tusseja tai muita värikyniä. Jos haluat, voit myös ottaa kotoa haluamiasi askartelutarvikkeita, joita voit myös käyttää askartelussa.

Piirrä vaaleanpunaiselle kartongille mahdollisimman suuri sydän. Voit koristella sen kirjeessä mukana tulleilla tarroilla. Kirjoita tai piirrä mukana tulleille post-it-lapuille ajatuksiasi seuraavista aiheista:

- Millainen on hyvä ystävä?
- Mitä ystävän kanssa voi tehdä?
- Miten voi näyttää ystävälle, että tykkää hänestä?
- Mitä mukavaa toivoisit ystävän tekevän sinulle?
- Mitä mukavaa sinä voisit tehdä ystävälle?

Kiinnitä laput piirtämäsi sydämeen ja halutessasi voit ottaa siitä valokuvan ja lähettää sen aikuisen avulla WhatsAppilla.

Kirjeessä on mukana myös kirjepaperia ja kuori, joten voit kirjoittaa ystävälle tai salapoliisi Mäyrälle kirjeen. Mäyrän osoite on: Hoivatie Perhehoito, Kasarmintie 15, 90130 Oulu.

Kassissa on mukana myös juhkakattaustarvikkeita, joilla voitte juhlistaa Care Dayn, eli Sijaisuollon juhla viikolla olevaa Ystävänpäivää.

Salapoliisipäivän Ystävänpäivätapaamisessa kenenkään ei ole pakko esiintyä, jos ei halua. Salapoliisipäivässä tärkeintä on se, että kaikilla on mukavaa. Ihanaa nähdä teitä kaikkia taas!

Sosiaalisyöntekijäni lähettää perheesi aikuiselle linkin, jolla pääset mukaan päivään. Nähdään Ystävänpäivänä, eli 14.2. klo 17-19!

Terveisin Salapoliisi Mäyrä

